

Neuvottelujen aloittaminen Turkin kanssa

Euroopan parlamentin päätöslauselma neuvottelujen käynnistämisestä Turkin kanssa

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon 15. joulukuuta 2004 antamansa päätöslauselman komission määräaikauskertomuksesta vuodelta 2004 ja suosituksesta Turkin edistymisestä Euroopan unioniin liittymisen valmisteluissa¹ sekä 18. kesäkuuta 1987 ja 15. joulukuuta 2004 välisenä aikana antamansa aiemmat päätöslauselmat aiheesta,
- ottaa huomioon 6. heinäkuuta 2005 antamansa päätöslauselman naisten roolista Turkin yhteiskunnallisessa, taloudellisessa ja poliittisessa elämässä²,
- ottaa huomioon 17. joulukuuta 2004 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmät,
- ottaa huomioon Euroopan komission 29. kesäkuuta 2005 määrittämät alustavat puitteet Turkin kanssa käytäville liittymisneuvotteluille,
- ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätökset liittymisneuvottelujen aloittamisesta Turkin kanssa,
- ottaa huomioon Kyproksesta 21. huhtikuuta 2004 antamansa päätöslauselman³,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 103 artiklan 4 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että komissio on todennut Turkin täyttävän riittävän hyvin Kööpenhaminan poliittiset kriteerit ja suositellut liittymisneuvottelujen käynnistämistä,
- B. ottaa huomioon, että Eurooppa-neuvosto päätti vuonna 2002, että jos Turkki täyttää Kööpenhaminan poliittiset kriteerit, Euroopan unioni (EU) aloittaa liittymisneuvottelut viipymättä,
- C. ottaa huomioon, että Euroopan parlamentti katsoi 15. joulukuuta 2004, että liittymisneuvottelujen käynnistämistä on suositeltava, kunhan neuvotteluiden ensimmäisessä vaiheessa etusijalle asetetaan poliittisten kriteerien täydellinen toteuttaminen; tämän vuoksi ministeritason neuvottelujen esityslistalla on ensimmäisenä sen arvioiminen, täytyvätkö poliittiset kriteerit täysin sekä teoriassa että käytännössä, erityisesti ihmisoikeuksien ja täysimääräisten perusvapauksien alalla, ja tämän jälkeen avautuu mahdollisuus sijoittaa muita neuvottelulukuja esityslistalle,
- D. ottaa huomioon, että samassa yhteydessä Kyproksen kreikkalaisen väestön

¹ EUVL C 226 E, 15.9.2005, s. 189.

² Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2005)0287.

³ EUVL C 104 E, 30.4.2004, s. 720.

demokraattista tahtoa kunnioittava Euroopan parlamentti ilmaisi pahoittelunsa siitä, ettei se ollut kyennyt saavuttamaan ratkaisua, ja kehotti Turkin viranomaisia jatkamaan rakentavaa suhtautumistaan molempinpuolisten etujen mukaisen ratkaisun löytämiseksi Kyproksen kysymyksen Annanin suunnitelman ja EU:n perusperiaatteiden mukaisesti siten, että se johtaisi YK:n päätöslauselmien mukaiseen Turkin joukkojen aikaistettuun poisvetämiseen täsmällisen aikataulun mukaisesti; ottaa huomioon, että Euroopan parlamentti ilmaisi käsityksensä, että tällainen Turkin joukkojen poisvetäminen on tarpeen jännityksen lieventämiseksi edelleen, osapuolten välisen vuoropuhelun uudelleenkäynnistämiseksi ja kestävän ratkaisun valmistelemiseksi; ottaa huomioon, että Euroopan parlamentti kehotti Turkin viranomaisia tunnustamaan Kyproksen tasavallan; ottaa huomioon, että Euroopan parlamentti kiinnitti Turkin viranomaisten huomion siihen, että kyseiset neuvottelut ovat hallitustenvälisiä neuvotteluja, joiden toisena osapuolena on Turkki ja toisena EU:n 25 jäsenvaltiota, joista Kyproksen tasavalta on yksi; ottaa huomioon, että Euroopan parlamentti katsoi, että neuvottelujen aloittaminen edellyttää eittämättä sitä, että Turkki tunnustaa Kyproksen,

- E. ottaa huomioon, että Euroopan parlamentti pyysi Turkin viranomaisia myös poistamaan kaikki rajoitukset, jotka koskevat Kyproksen lipun alla purjehtivia aluksia ja EU:n jäsenvaltion kanssa käytävää kauppaa,
- F. ottaa huomioon, että 17. joulukuuta 2004 kokoontunut Eurooppa-neuvosto päätti, että Turkki täyttää riittävän hyvin Kööpenhaminan poliittiset kriteerit, joten liittymisneuvottelut voitaisiin aloittaa 3. lokakuuta 2005 edellyttäen, että Turkki saattaa voimaan komission yksilöimät kuusi säädöstä ja allekirjoittaa sitoumuksensa mukaisesti pöytäkirjan Ankaran sopimuksen laajentamisesta koskemaan kymmentä uutta jäsenvaltiota, ja katsoo, että Euroopan unionin on pidettävä kiinni aiemmista sitoumuksistaan,
- G. ottaa huomioon, että 1. kesäkuuta 2005 Turkki saattoi voimaan komission vaatimat kuusi säädöstä,
- H. ottaa huomioon, että 29. heinäkuuta 2005 Turkki allekirjoitti pöytäkirjan Ankaran sopimuksen laajentamisesta koskemaan kymmentä uutta jäsenvaltiota ja että se julkaisi pöytäkirjan kanssa samanaikaisesti julkilausuman, jossa todettiin, että pöytäkirjan allekirjoittaminen, ratifiointi ja täytäntöönpano eivät millään muotoa tarkoittaneet Kyproksen tasavallan tunnustamista pöytäkirjan tarkoittamalla tavalla,
- I. ottaa huomioon, että samaan aikaan Turkki epää edelleen Kyproksen lipun alla purjehtivien alusten ja Kyproksen tasavallan satamista tulevien alusten pääsyn Turkin satamiin sekä kyproslaisten lentokoneiden ylilento-oikeudet ja laskeutumisoikeudet Turkin lentokentille,
- J. katsoo, että lisäksi Turkin viranomaiset eivät ole vieläkään toteuttaneet Euroopan parlamentin 18. kesäkuuta 1987 antamassa päätöslauselmassa⁴ esittämiä pyyntöjä, jotka koskivat armenialaisiin liittyviä kysymyksiä,
- K. ottaa huomioon, että demokraattinen ja taloudellisesti vakaa Turkki hyödyttäisi merkittäväällä tavalla koko Eurooppaa,

⁴ EYVL C 190, 20.7.1987, s. 119.

- L. katsoo, että Turkki voi varmistaa uudistusprosessin peruuttamattomuuden ja saavuttaa EU:n yleisen mielipiteen välttämättömän tuen ainoastaan siten, että se määrätietoisella täytäntöönpanolla ja uudistusten jatkamisella osoittaa valmiutta hyväksyä EU:n arvot,
- M. ottaa huomioon, että Euroopan unionin kykyä selviytyä laajentumisesta pidetään ennakolta selvänä osana Kööpenhaminan kriteerejä ja että siksi Euroopan unionin on osaltaan näytettävä, että se kykenee poliittisiin ja institutionaalisiin uudistuksiin,
1. panee merkille komission ja neuvoston toteamuksen, että Turkki on virallisesti täyttänyt viimeisetkin vaatimukset liittymisneuvottelujen aloittamiseksi 3. lokakuuta 2005, eli se on saattanut voimaan komission yksilöimät kuusi säädöstä ja allekirjoittanut sitoumuksensa mukaisesti pöytäkirjan Ankaran sopimuksen laajentamisesta koskemaan kymmentä uutta jäsenvaltiota; on sitä mieltä, että näiden ja muiden kohtien täytäntöönpano on vielä saatava päätökseen;
 2. pahoittelee vilpittömästi, että Turkki on vakavasti kyseenalaistanut halukkuutensa kaikkien pöytäkirjan määräysten täytäntöön panemiseksi julkaisemalla pöytäkirjan kanssa samanaikaisesti julkilausuman, jossa todetaan, että kyseisen pöytäkirjan allekirjoittaminen, ratifiointi ja täytäntöönpano eivät millään muotoa tarkoita pöytäkirjassa mainittua Kyproksen tasavallan tunnustamista; muistuttaa komissiota siitä, että sen on toimitettava parlamentille Turkin hallituksen vastaus, onko julkilausuma osa pöytäkirjan ratifiointimenettelyä Turkin parlamentissa;
 3. tekee selväksi, että Turkin yksipuolinen julkilausuma ei ole osa pöytäkirjaa eikä sillä ole oikeudellista vaikutusta Turkin pöytäkirjasta johtuviin velvoitteisiin; sitä ei myöskään pitäisi lähettää kansalliskokouksen hyväksyttäväksi;
 4. muistuttaa Turkkia siitä, että Kyproksen lipun alla purjehtivien alusten rajoitusten säilyttäminen sekä Turkin satamiin pääsyn epääminen Kyproksen tasavallan satamista tulevilta aluksilta samoin kuin ylilento-oikeuksien ja laskeutumisoikeuksien epääminen kyproslaisilta lentokoneilta Turkin lentokentillä merkitsee sitä, että Turkki rikkoo Ankaran sopimusta ja siihen liittyvää tulliliittoa pöytäkirjasta huolimatta, koska tällainen menettely on vastoin tavaroiden vapaan liikkumisen periaatetta; kehottaa Turkkia tämän vuoksi panemaan kaikki pöytäkirjan määräykset kaikilta osin täytäntöön;
 5. vetoaa Turkkiin armenialaisten kansanmurhan tunnustamiseksi; pitää tätä ennakkoodellytyksenä Euroopan unioniin liittymiselle;
 6. kehottaa komissiota laatimaan vuoden 2006 loppuun mennessä täydellisen arvioinnin laajennetun Ankaran sopimuksen täytäntöönpanosta, ja korostaa, että sopimuksen täytäntöönpanon laiminlyönnistä aiheutuu vakavia seurauksia neuvotteluprosessille, joka saattaa jopa pysähtyä; vaatii siksi, että tulliliiton täytäntöönpanon on oltava ensimmäisiä liittymisneuvotteluissa käsiteltäviä lukuja vuonna 2006;
 7. ilmaisee jälleen kerran Kyproksen kreikkalaisen väestön demokraattista tahtoa kunnioittaen pahoittelunsa siitä, ettei se ole kyennyt saavuttamaan ratkaisua, ja kehottaa Turkin viranomaisia jatkamaan rakentavaa suhtautumistaan molemminpuolisten etujen mukaisen ratkaisun löytämiseksi Kyproksen kysymyksen Annanin suunnitelman ja EU:n perusperiaatteiden mukaisesti siten, että se johtaisi asiaa koskevien YK:n

päätöslauselmien mukaiseen Turkin joukkojen aikaistettuun poisvetämiseen täsmällisen aikataulun mukaisesti; katsoo, että tällainen Turkin joukkojen poisvetäminen on tarpeen jännityksen lieventämiseksi entisestään, osapuolten välisen vuoropuhelun uudelleenkäynnistämiseksi ja kestävän ratkaisun valmistelemiseksi; vetoaa uudelleen Kyproksen konfliktin kaikkiin osapuoliin, jotta YK-johtoiset neuvottelut kattavan ratkaisun löytämiseksi konfliktiin saataisiin uudelleen käyntiin;

8. korostaa, että Turkin ja kaikkien EU:n jäsenvaltioiden välisten suhteiden normalisointi, johon sisältyy Kyproksen tasavallan tunnustaminen, on liittymisprosessin välttämätön osa; korostaa, että Kyproksen tasavallan tunnustaminen ei missään tapauksessa voi olla Turkin kanssa käytävien neuvottelujen aiheena; kehottaa Turkin viranomaisia normalisoimaan Turkin ja kaikkien EU:n jäsenvaltioiden suhteet sekä tunnustamaan Kyproksen tasavallan mahdollisimman pian, ja korostaa, että tunnustamatta jättämisestä aiheutuu vakavia seurauksia neuvotteluprosessille, joka saattaa jopa pysähtyä;
9. kehottaa myös neuvostoa toteuttamaan lupauksensa ja lopettamaan Kyproksen turkkilaisen väestön eristämisen; korostaa, että neuvoston on vielä meneillään olevan Yhdistyneen kuningaskunnan puheenjohtajakauden aikana pyrittävä uudelleen sopimukseen lopullisesta rahoitustukipaketista ja Pohjois-Kyprosta koskevista kaupan helpottamiseen tähtäävistä säännöksistä, jotta EU saisi itse täytettyä sitoumuksensa kyproksenturkkilaisten yhteisöä kohtaan;
10. pitää myönteisenä sitä, että 1. kesäkuuta 2005 hyväksyttiin ja saatettiin voimaan kuusi tärkeää lakia, minkä Eurooppa-neuvosto asetti joulukuussa 2004 neuvottelujen aloittamisen ehdoksi; on edelleen huolestunut hyväksytyjen lakien tietyistä osatekijöistä ja on erityisen huolissaan yleisen syyttäjän esittämistä rangaistusvaatimuksista Orhan Pamukia kohtaan, sillä nämä ovat ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojelemisesta tehdyn Euroopan yleissopimuksen vastaisia, ja kehottaa Turkin hallitusta takaamaan mielipiteenvapauden ja uudistamaan rikosoikeutta ja erityisesti sen 301/1 artiklaa; ilmaisee niin ikään huolestumisensa Turkin uuden rikoslain 305 artiklasta, joka kriminalisoi "perustavien kansallisten etujen vastaiset teot", sekä asetuksesta, jolla pannaan täytäntöön yhdistyslaki ja jossa on edelleen monia rajoituksia, kuten vaatimus ulkomaisen rahoituksen hyväksymisestä etukäteen; pitää edelleen hyvin huolestuttavana myös riittämättömiä uskonnollisten yhteisöjen toimintaa koskevia lainsäädäntöehdotuksia (säätioita ja rahastoja koskeva laki);
11. vaatii, että neuvottelukehyksen olisi vastattava poliittisia painopisteitä, joihin Euroopan parlamentti on viitannut eri päätöslauselmissaan kehottaessaan Turkkia noudattamaan kaikilta osin poliittisia kriteerejä, jotka ovat demokratian takaavien instituutioiden vakaus, oikeusvaltioperiaate, ihmisoikeudet sekä vähemmistöjen kunnioittaminen ja suojelu; kehottaa tästä syystä arvioimaan poliittisia kriteerejä sekä teoriassa että käytännössä aina ennen ministeritasolla käytäviä neuvotteluja ja painostamaan näin jatkuvasti Turkin viranomaisia, jotta tarvittavien uudistusten vauhti ei hidastuisi; katsoo lisäksi, että tarvitaan kattava ohjelma, jossa vahvistetaan selkeät tavoitteet, aikataulu ja määrääjat poliittisten kriteerien täyttämiseksi kokonaan;
12. kehottaa neuvostoa noudattamaan täysimääräisesti kaikkia Eurooppa-neuvoston kokouksessa 17. joulukuuta 2004 laadittuja neuvottelukehyksen osia; korostaa tässä yhteydessä erityisesti, että näiden neuvottelujen yhteisenä tavoitteena on liittyminen, vaikka kyseessä on avoin prosessi, jonka tulosta ei voida taata etukäteen, ja katsoo, että

jos ehdokasvaltio ei kykene täyttämään täysin kaikkia jäsenyyssvelvoitteita, on varmistettava, että kyseinen ehdokasvaltio on mahdollisimman lujin sitein mukana eurooppalaisissa rakenteissa ottaen samalla huomioon kaikki Kööpenhaminan kriteerit;

13. kehottaa tässä yhteydessä neuvostoa ja komissiota antamaan vuosittaisen selvityksen Euroopan parlamentille ja EU:n jäsenvaltioiden kansallisille parlamenteille Turkin edistymisestä poliittisten kriteerien täytäntöönpanossa ja sisällyttämään kyseiseen selvitykseen kaikki kyseisenä vuonna ilmoitetut kidutustapaukset ja EU:n jäsenvaltioiden hyväksymien turkkilaisten turvapaikanhakijoiden lukumäärän;
14. vaatii eri neuvottelulukuja koskevien neuvottelujen käynnistämisen jälkeen komissiota suosittamaan Euroopan parlamenttia kuultuaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen mukaisesti, että neuvottelut keskeytetään, jos vapautta, demokratiaa, ihmis- ja perusoikeuksien kunnioittamista koskevia periaatteita, vähemmistöjen oikeuksia tai oikeusvaltioperiaatteen noudattamista rikotaan vakavasti ja jatkuvasti;
15. toteaa, että Turkin liittymisestä aiheutuvia vaikutuksia talousarvioon voidaan arvioida täysimääräisesti vasta, kun rahoitusta koskevien neuvottelujen parametrit määritellään vuoden 2014 jälkeisten rahoitusnäkymien yhteydessä;
16. korostaa, että komission suositus liittymissopimuksen pitkistä siirtymäkausista, rakennepolitiikan ja maatalouden kaltaisten alojen tietyt järjestelyt ja työntekijöiden vapaata liikkuvuutta koskevat pysyvät suojalausekkeet eivät saisi haitata Turkin pyrkimyksiä mukautua yhteisön säännöstöön;
17. korostaa, että neuvottelujen käynnistäminen on lähtölaukaus pitkälle prosessille, joka on luonteeltaan avoin eikä johda välttämättä ja automaattisesti jäsenyyteen; painottaa kuitenkin, että neuvottelujen tavoitteena on Turkin EU-jäsenyys, mutta sen saavuttaminen riippuu molempien osapuolten toiminnasta; katsoo, että liittyminen ei siis ole neuvottelujen aloittamisen automaattinen seuraus;
18. korostaa, että Nizzan sopimus ei ole hyväksyttävä perusta päätöksille enää muiden uusien jäsenvaltioiden liittymiselle ja vaatii, että tarpeelliset uudistukset saatetaan voimaan perustuslaillisen prosessin yhteydessä;
19. palauttaa mieliin, että vuonna 1993 kokoontuneen Kööpenhaminan Eurooppa-neuvoston päätelmien mukaisesti sekä unionissa että Turkissa on otettava tärkeänä seikkana huomioon unionin valmius ottaa vastaan uusia jäseniä samalla, kun pidetään huolta Euroopan yhdentymisen etenemisestä; tukee komissiota siinä, että neuvottelujen aikana seurataan unionin valmiutta ottaa Turkki vastaan, ja muistuttaa siksi komissiota pyynnöstään, joka sisältyi Euroopan parlamentin viimeiseen 15. joulukuuta 2004 hyväksyttyyn päätöslauselmaan Turkin edistymisestä Euroopan unioniin liittymisen valmistelussa ja jolla parlamentti pyysi vaikutustutkimukselle jatkotutkimusta vuonna 2005 hyödyllisten lisätietojen saamiseksi tästä tärkeästä näkökohdasta;
20. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, Euroopan neuvoston pääsihteerille, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen puheenjohtajalle sekä Turkin hallitukselle ja parlamentille.